

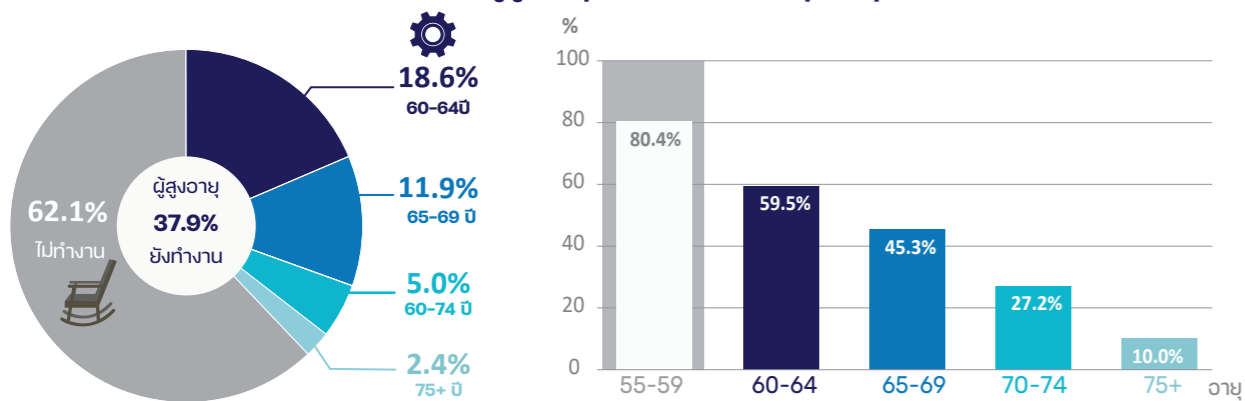
ผู้สูงอายุที่ยังทำงานทั้งด้วยความจำเป็นในการดำรงชีพหรือเป็นความสุขในการที่ได้ทำที่สะท้อนศักยภาพในตัวผู้สูงอายุที่เป็นปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจสังคมสำหรับผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในบริบทของไทยยังคงถือเป็นเกณฑ์เกษียณจากงานส่วนใหญ่ในระบบการจ้างงาน แต่ในบางกลุ่มอาชีพกำหนดอายุเกษียณช้ากว่าหรือยังคงจ้างงานต่อไป ดังนั้นผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่ยังคงทำงานจึงอยู่ในงานหรือธุรกิจที่เป็นส่วนตัว หรือบางคนเกษียณจากการจ้างงานแล้วมาทำงานส่วนตัว

ผู้สูงอายุ 60-64 ปี ประมาณ 6 ใน 10 คนยังคงทำงาน ซึ่งเป็นช่วงแรกของวัยเกษียณที่สภาพร่างกายตามอายุแล้วยังสามารถทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ดีและความสามารถนี้จะลดลงตามความเสื่อมของร่างกายและภาวะจากโรคที่เพิ่มขึ้นตามอายุแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลจนถึงบั้นปลายชีวิต

“ผู้สูงอายุในไทยประมาณ 4.7 ล้านคน ที่ยังคงทำงาน”

ไตรมาส 3 ปี 2565

สัดส่วนและอัตราการของผู้สูงอายุที่ยังทำงานตามกลุ่มอายุ^{1/}

หมายเหตุ : ประมวลผลจากตัวอย่างโครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3/2565

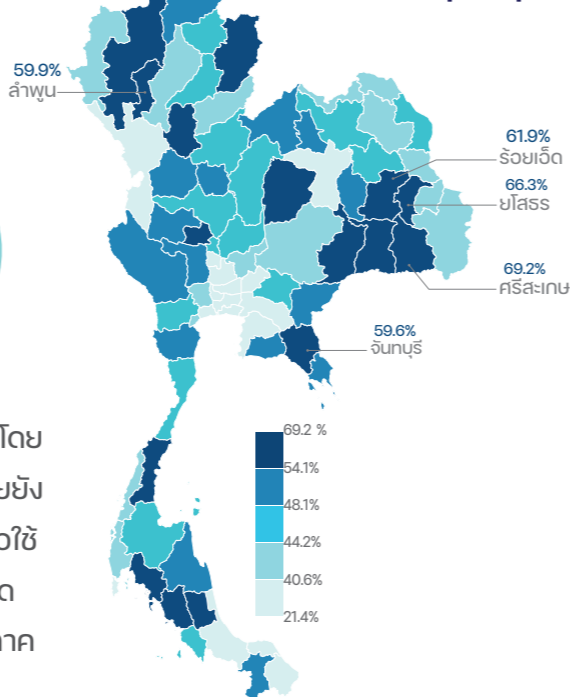
ผู้สูงอายุที่ทำงาน^{1/}

59.6 %
อยู่ในภาคเกษตรกรรม

ภาคเกษตรกรรม
71.8 % เป็นงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง
ภาคการค้าและบริการ
62.1 % มีสถานภาพเป็นนายจ้าง

อัตราผู้สูงอายุ 60-74 ปี ที่ยังทำงาน ต่อประชากรกลุ่มอายุ^{1/}

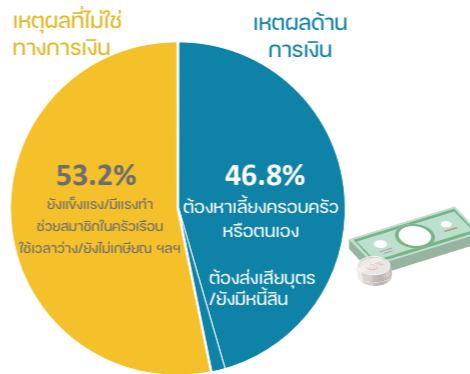

ผู้สูงอายุที่ยังทำงานส่วนใหญ่เป็นงานในภาคเกษตรกรรมทั้งทำส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างหรือช่วยครอบครัว เมื่อพิจารณาในกลุ่ม 60-74 ปี ที่สภาพร่างกายยังสามารถทำงานที่มีลักษณะเหมาะสมกับวัย ทำงานเป็นกิจกรรมออกกำลัง หรือใช้เวลาว่างแล้ว อัตราการทำงานในกลุ่มนี้กระจายไปตามภูมิภาคแต่มีอัตราสูงสุด 3 จังหวัดแรกอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีอัตราต่ำสุดในจังหวัดทางภาคกลางโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล

ผู้สูงอายุที่ยังไม่เกษียณ

... ในวัยเกษียณ

ผู้สูงอายุกับการทำงาน

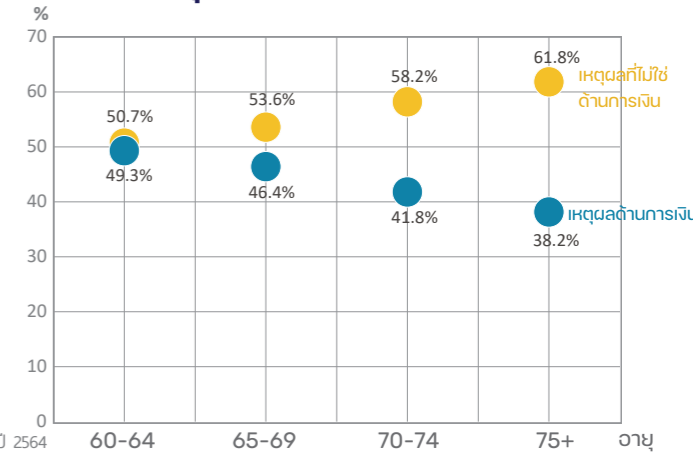

หมายเหตุ : ประมวลผลจากตัวอย่างโครงการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี 2564

ผู้สูงอายุที่ยังคงทำงานด้วยสาเหตุสำคัญในด้านการเงินร้อยละ 46.8 เป็นเหตุด้านค่าใช้จ่ายเลี้ยงดูตนเองหรือครอบครัวร้อยละ 45.5 การส่งเสียบุตรและยังมีหนี้สินร้อยละ 1.3 ที่แสดงถึงความพร้อมทางการเงินในวัยสูงอายุ แต่เมื่ออายุการทำงานเพิ่มขึ้นมีส่วนช่วยให้มีความพร้อมด้านการเงินดีขึ้นเมื่อไม่สามารถทำงานได้ หรืองานเป็นกิจกรรมสร้างความสุขที่ได้ทำมากกว่าทำเพราะจำเป็นของชีวิต

46.8% ผู้สูงอายุที่ยังทำงานโดยมีเหตุผลสำคัญเป็นด้านการเงิน

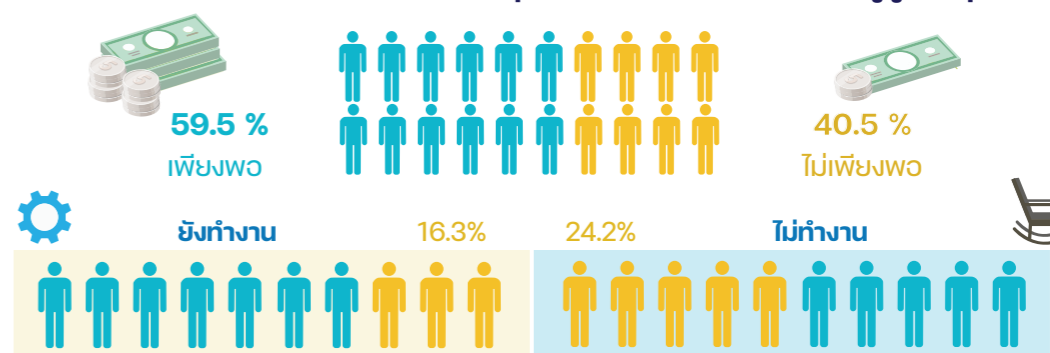
สัดส่วนผู้สูงอายุที่ยังทำงานตามเหตุผลที่ยังทำงาน^{2/}

ผู้สูงอายุร้อยละ 40.5 มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ในส่วนนี้ร้อยละ 16.3 ยังคงทำงาน และร้อยละ 24.2 ไม่ได้ทำงาน อาจด้วยข้อจำกัดจากสาเหตุและปัจจัยทั้งด้านสุขภาพร่างกาย การจ้างงาน ลักษณะงานที่เหมาะสม และงานที่รองรับหรือหนุนในการประกอบอาชีพ

40.5% ของผู้สูงอายุมีรายได้ไม่พอดำรงชีพ

ความเพียงพอของรายได้จากทุกแหล่งในการดำรงชีพของผู้สูงอายุ^{2/}

สังคมสูงอายุวันนี้เป็นเหมือนภาพสะท้อนอดีตที่ประเทศอยู่ในยุคช่วงกำลังพัฒนาและพยายามกระจายความเจริญทั้งระดับพื้นที่และกลุ่มคนซึ่งมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคมการเข้าถึงทรัพยากรรายได้การศึกษา สภาพสังคมเป็นแบบชนบทและแรงงานส่วนใหญ่อยู่ภาคเกษตรกรรมที่ยังคงมีปัญหาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้สูงอายุจำนวนมากยังคงต้องทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ แม้ภาครัฐมีนโยบายช่วยเหลือทั้งการเงินและอาชีพแต่อาจไม่เพียงพอในกลุ่มที่ยากจนมีรายได้ไม่พอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมถึงปัญหาสุขภาพที่สร้างความยากลำบากมากขึ้นตามวัย การพัฒนาผู้สูงอายุนอกจากส่งเสริมการมีงานทำให้มีรายได้เพียงพอดำรงชีพแล้ว ยังต้องช่วยเหลือกลุ่มยากลำบากที่ไม่สามารถทำงานได้ ร่วมกับการพัฒนาวัยแรงงานวันนี้ให้พร้อมเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในวันหน้า นอกจากนี้การพัฒนาประเทศในยุคที่แรงงานไทยลดลงและเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสมบูรณ์ พร้อมกับความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และปัญหาความยากจนที่ยังคงเป็นความท้าทายในการพัฒนาต่อไป

หมายเหตุ ประมวลผลจากตัวอย่างที่เป็นผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่เก็บรวมจากทุกจังหวัด โดยไม่มีการถ่วงน้ำหนักของประชากร
1/ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3 ปี 2565 ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 49,737 คน
2/ การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย ปี 2564 ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 44,641 คน